

تولید غذای فراسودمند از شیر غنی شده با امگا-۳

اشرف حاج حسینی بابائی^۱، کوروش رحمانی^۲

مرکز رشد زیست فناوری دانشگاه علوم پزشکی قزوین

* نویسنده مسئول: دکتر اشرف حاج حسینی بابائی Email: paveshmarja@yahoo.com

**مقدمه و هدف: امروزه غذای عمل گرا به ماده ی غذایی ای اطلاق می شود که دارای اثراتی فراتر از ارزش تغذیه ای و یا محتوای مواد مغذی خود بر سلامتی انسان باشد. در این طرح تحقیقاتی تولید شیر غنی شده با امگا-۳ با استفاده از جانداران آبزی (ماهیان) و جانداران دریایی (خزّه و جلبک با هدف بررسی نقش زیست فناوری در تولید غذاهای فراسودمند (Functional Food) . و بهینه سازی شرایط جهت تولید محصولی فراسودمند انجام پذیرفت .

**مواد و روش کار: پودر امگا-۳ از کشور استرالیا با نسبت های مختلف از EPA و DHA از روغن ماهی و پودر امگا-۳ از جلبک دریایی تهیه شد. چهار فرموله مختلف و یک نمونه شاهد انجام پذیرفت . آزمایشات اندازه گیری میزان اسید چرب موجود در شیر غنی شده با دستگاه GC/FID انجام شد . اندازه گیری و آماده سازی متیل استر ها و اسید های چرب داخل چربی شیر مطابق استاندارد ملی شماره ۸۸۱۸ و ۸۸۱۹ صورت پذیرفت .

**بحث و نتیجه گیری: در فرمولاسیون با نسبت ترکیب درصد DHA ۷۰ % و HPA ۳۰ % ، بیشترین میزان غنی سازی شیر با بازده راندمان ۹۷ % بدست آمد . در فرایند تولید شیر غنی شده با امگا-۳ پارامتر های مهمی نقش دارند . که مهمترین پارامتر های موثر عبارتند از نوع امگا-۳ و منبع تامین آن ، پارامتر های فیزیکی و شیمیایی مانند حرارت و PH می باشند . این محصول غنی شده فراسودمند در محافظت از قلب، رگها، اندام تناسلی، سیستم دفاعی و عصبی بدن می تواند مفید باشد .

**کلمات کلیدی: امگا-۳ ، اسید چرب ، غذای فراسودمند ، شیر غنی شده